ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (štvrtá komora)
z 30. septembra 2004 *

Vo veci T-313/02,

David Meca-Medina, bydliskom v Barcelone (Španielsko),

Igor Majcen, bydliskom v Ljubljane (Slovinsko),

v zastúpení: J.-L. Dupont, advokát,

žalobcovia,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: O. Beynet a A. Bouquet, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: francúzština.

ktorú v konaní podporuje:

Fínska republika, v zastúpení: T. Pynnä, splnomocnená zástupkyňa, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie z 1. augusta 2002, ktorým sa zamietol návrh žalobcov proti Medzinárodnému olympijskému výboru (MOV) na vyslovenie nesúladu niektorých predpisov prijatých touto organizáciou a uplatňovaných Medzinárodnou plaveckou federáciou (FINA), ako aj niektorých praktík používaných pri dopingových kontrolách s predpismi práva Spoločenstva o hospodárskej súťaži a slobodnom poskytovaní služieb [*neoficiálny preklad*] (vec COMP/38158 — Meca-Medina a Majcen/MOV),

SÚD PRVÉHO STUPŇAEURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (štvrtá komora),

v zložení: predseda komory H. Legal, sudcovia V. Tiili a M. Vilaras,
tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 21. apríla 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec a skutkový stav

1 Medzinárodný olympijský výbor (ďalej len „MOV") ako vrcholný predstaviteľ olympijského hnutia zoskupuje rôzne medzinárodné športové zväzy, medzi nimi aj Fédération internationale de la natation (Medzinárodnú plaveckú federáciu, ďalej len „FINA").

2 FINA uplatňuje Doping Control Rules (pravidlá pre kontrolu dopingu, ako platili v čase relevantných udalostí, ďalej len „DC"), antidopingový kódex olympijského hnutia pre úsek plávania. Článok 1.2a DC definuje doping ako „priestupok, pri ktorom sa v tkanivách alebo tekutinách tela športovca vyskytujú zakázané látky". Táto definícia zodpovedá zneniu článku 2 ods. 2 vyššie citovaného antidopingového kódexu, v zmysle ktorého sa za doping považuje „prítomnosť zakázanej látky v organizme športovca, zistenie požitia takejto látky alebo zistenie použitia zakázanej metódy".

3 Nandrolon a jeho metabolity, norandosterón (NA) a noretiocholanolon (NE) (ďalej nazývané spoločne len ako „nandrolon"), sú zakázané anabolické látky. V záujme zohľadnenia možnej endogénnej, teda nie protiprávnej tvorby nandrolonu, sa však v súlade s praxou 27 laboratórií akreditovaných pri MOV a FINA za doping považuje v prípade mužských športovcov iba prítomnosť tejto látky v tele prekračujúca prahovú hodnotu 2 nanogramov (ng) v mililitri (ml) moču.

4 V zmysle článku 9.2a DC je sankcia v prípade prvého zistenia dopingu požitím anabolika minimálne štvorročný zákaz činnosti, pričom však táto sankcia môže byť zmiernená v súlade s článkom 9.2 poslednej vety DC a s článkami 9.3 a 9.10 DC, ak športovec dokáže, že nepožil zakázanú látku vedome, alebo že táto látka bola prítomná v jeho tele bez jeho zavinenia.

5 Sankcie ukladá Doping Panel (Dopingová komisia) FINA, ktorého rozhodnutia možno napadnúť odvolaním podaným na Arbitrážny súdny dvor pre šport (ďalej len „ASDŠ") v súlade s článkom 8.9 DC. ASDŠ sídli v Lausanne a je financovaný a spravovaný Medzinárodnou radou športovej arbitráže (ďalej len „MRŠA"), nezávislým orgánom MOV.

6 Nálezy ASDŠ môžu byť napadnuté žalobou na švajčiarskom spolkovom súde, ktorý je príslušný preskúmať medzinárodné rozhodcovské rozsudky vydané vo Švajčiarsku.

7 Žalobcovia sú dvaja profesionálni športovci pretekajúci v disciplíne diaľkového plávania, ktorá v oblasti vodných športov zodpovedá maratónskemu behu.

8 Pri antidopingovej kontrole uskutočnenej počas Svetového pohára v tejto disciplíne v Salvador de Bahia (Brazília), na ktorom žalobcovia obsadili prvé a druhé miesto, boli títo pozitívne testovaní na výskyt nandrolonu. Hodnota nameraná u D. Meca-Medinu bola 9,7 ng/ml a u I. Majcena 3,9 ng/ml.

9 Doping Panel FINA rozhodol 8. augusta 1999 o zákaze činnosti pre oboch žalobcov na obdobie štyroch rokov.

10 Potom, čo žalobcovia podali odvolanie, ASDŠ rozhodcovským rozsudkom z 29. februára 2000 potvrdil rozhodnutie o zákaze činnosti.

11 V januári 2000 bolo vedeckými pokusmi dokázané, že metabolity nandrolonu sa môžu endogénne vytvoriť v ľudskom organizme v množstve prekračujúcom prahové hodnoty v prípade konzumácie istých druhov stravy, napríklad bravčového mäsa získaného z nekastrovaných samcov.

12 Vzhľadom na tento vývoj sa FINA a žalobcovia v rozhodcovskej zmluve z 20. apríla 2000 dohodli opätovne predložiť vec na ASDŠ s cieľom nového preskúmania.

13 Rozhodcovským rozsudkom z 23. mája 2001 znížil ASDŠ dĺžku zákazu činnosti uloženej žalobcom na dva roky.

14 Proti tomuto rozhodcovskému rozsudku žalobcovia nepodali žalobu na švajčiarsky spolkový súd.

15 Listom z 30. mája 2001 podali žalobcovia návrh na Komisiu v súlade s článkom 3 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962, prvé nariadenie implementujúce články [81] a [82] Zmluvy (Ú. v. ES 13, s. 204), ktorým namietali porušenie článkov 81 ES a/alebo 82 ES.

16 Vo svojom návrhu žalobcovia spochybnili zlučiteľnosť niektorých predpisov prijatých MOV a uplatňovaných FINA, ako aj niektorých praktík používaných pri antidopingových kontrolách s predpismi práva Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže a slobodného poskytovania služieb. Po prvé, určenie prahovej hodnoty 2 ng/ml malo predstavovať zosúladený postup MOV a 27 akreditovaných laboratórií. Táto prahová hodnota mala byť z vedeckého hľadiska určená nesprávne a mohla viesť k vylúčeniu nevinných alebo iba nedbanlivých športovcov. V prípade žalobcov mohlo byť prekročenie prahovej hodnoty výsledkom konzumácie jedla obsahujúceho bravčové mäso pochádzajúce z nekastrovaného zvieraťa. MOV mal ďalej prijatím systému objektívnej zodpovednosti a založením arbitrážnych súdov pre riešenie športových sporov (ASDŠ a MRŠA), ktoré nemali byť dostatočne nezávislé od MOV ešte viac zvýrazniť skutočnosť, že táto prahová hodnota porušuje hospodársku súťaž.

17 V zmysle návrhu viedlo uplatnenie týchto pravidiel (ďalej nazývaných iba ako „sporné antidopingové pravidlá" alebo „sporná antidopingová úprava") k porušeniu hospodárskych slobôd športovcov zaručených článkom 49 ES a z pohľadu práva hospodárskej súťaže k porušeniu práv športovcov vyplývajúcich z článkov 81 ES a 82 ES.

18 Listom z 8. marca 2002 Komisia na základe článku 6 nariadenia Komisie (ES) č. 2842/98 z 22. decembra 1998 o vypočutí strán v určitých konaniach podľa článkov [81] a [82] Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 354, s. 18) informovala žalobcov o dôvodoch, pre ktoré je rozhodnutá nevyhovieť ich návrhu.

19 Listom z 11. apríla 2002 adresovali žalobcovia Komisii svoje pripomienky k jej listu z 8. marca 2002.

20 Rozhodnutím z 1. augusta 2002 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie") Komisia zamietla návrh žalobcov po tom, čo preskúmala spornú antidopingovú úpravu z pohľadu práva hospodárskej súťaže, a dospela k záveru, že na túto úpravu sa zákaz obsiahnutý v článkoch 81 ES a 82 ES nevzťahoval (body 33 až 70 napadnutého rozhodnutia).

Konanie a návrhy účastníkov konania

21 Žalobcovia návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 11. októbra 2002 podali žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

22 Samostatným podaním z toho istého dňa žalobcovia požiadali o prejednanie a rozhodnutie veci v skrátenom súdnom konaní na základe článku 76a Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa. Návrh, proti ktorému sa Komisia postavila vo svojich pripomienkach podaných do kancelárie Súdu prvého stupňa 25. októbra 2002, bol Súdom prvého stupňa zamietnutý.

23 Fínska republika podala 24. januára 2003 do kancelárie Súdu prvého stupňa návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu Komisie. Uznesením z 25. februára 2003 predseda štvrtej komory Súdu prvého stupňa vyhovel tomuto návrhu. Vedľajší účastník predložil svoje vyjadrenie 7. apríla 2003.

24 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (štvrtá komora) rozhodol otvoriť ústnu časť konania.

25 Žalobcovia a žalovaná sa dostavili na pojednávanie 21. apríla 2004 a boli vypočuté ich prednesy, ako aj odpovede na otázky Súdu prvého stupňa. Vedľajší účastník sa na pojednávanie nedostavil, čo bolo zaznamenané do zápisnice.

26 Žalobcovia navrhujú, aby Súd prvého stupňa zrušil napadnuté rozhodnutie.

27 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcov na náhradu trov konania.

28 Fínska republika navrhuje, aby Súd prvého stupňa zamietol žalobu.

Právny stav

Tvrdenia účastníkov konania

29 Žalobcovia na podporu svojej žaloby uvádzajú tri žalobné dôvody.

30 Podľa prvého žalobného dôvodu sa mala Komisia dopustiť zjavného pochybenia pri posúdení po skutkovej i právnej stránke, keď usúdila, že MOV nie je podnikom v zmysle judikatúry Spoločenstva.

31 Podľa druhého žalobného dôvodu sa mala Komisia dopustiť zjavného pochybenia pri posúdení po skutkovej i právnej stránke, keď usúdila, že obmedzenie slobody športovcov v dôsledku spornej antidopingovej úpravy nepredstavovalo obmedzenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ES z dôvodu, že toto obmedzenie vyplývalo z organizácie a dobrého priebehu športových súťaží a neprekračovalo medze toho, čo je nevyhnutné pre dosiahnutie cieľa boja proti dopingu. Komisia mala nesprávne použiť kritériá obsiahnuté v rozsudku Súdneho dvora z 19. februára 2002, Wouters a i. (C-309/99, Zb. s. I-1577, ďalej len „rozsudok Wouters").

32 Podľa tretieho žalobného dôvodu sa mala Komisia dopustiť zjavného pochybenia pri posúdení po skutkovej i právnej stránke, keď v bode 71 napadnutého rozhodnutia uviedla: „Návrh neobsahuje skutočnosti, z ktorých by sa dalo usudzovať, že došlo k porušeniu článku 49 ES zo strany členského štátu alebo pridruženého štátu. Nič totiž nenasvedčuje tomu, že by úrady niektorého členského štátu boli zodpovedné za prijatie aktov, ktoré by sa mohli ukázať ako odporujúce zásade voľného pohybu služieb."

33 Komisia v úvode tvrdí, že žaloba je zjavne nedôvodná, keďže na základe umelo vytvorených argumentov z oblasti práva hospodárskej súťaže spochybňuje športovú sankciu a vedecké kritériá, ktoré boli vytvorené pre boj proti dopingu. Ďalej pokračuje v rámci odpovede na tri žalobné dôvody zdôvodnením svojich argumentov použitých v napadnutom rozhodnutí. Na jednej strane Komisia tvrdí, že v bode 37 napadnutého rozhodnutia uviedla, že MOV je možné považovať za podnik, a dodala, že v rámci olympijského hnutia možno MOV považovať za zväz národných a medzinárodných zväzov podnikov. Okrem toho Komisia vraj správne uviedla v bodoch 55, 70 a 72 napadnutého rozhodnutia, že na sporné antidopingové pravidlá sa nevzťahuje zákaz uvedený v článku 81 ods. 1 ES a článku 82 ES a podala správny výklad kritérií stanovených v rozsudku Wouters. Nakoniec Komisia mala

konať správne, keď zamietla návrh, ktorý sa odvolával na porušenie článku 49 ES, keďže tento návrh neobsahoval skutočnosti, z ktorých by sa dalo usudzovať, že došlo k takémuto porušeniu zo strany členského štátu alebo pridruženého štátu (bod 71 napadnutého rozhodnutia).

34 Fínska republika tvrdí, že na šport sa dá hľadieť dvomi spôsobmi: na jednej strane existuje šport ako taký, ktorý hrá sociálnu, spoločenskú a kultúrnu rolu, na druhej strane hospodárske činnosti, ktoré sú so športom spojené. Súdny dvor potvrdil, že šport patrí do pôsobnosti práva Spoločenstva len do tej miery, v akej ide o hospodársku činnosť v zmysle článku 2 ES (rozsudky Súdneho dvora z 12. decembra 1974, Walrave a Koch, 36/74, Zb. s. 1405, ďalej len „rozsudok Walrave", bod 8; z 15. decembra 1995, Bosman, C-415/93, Zb. s. I-4921, ďalej len „rozsudok Bosman", bod 73, a z 11. apríla 2000, Deliège, C-51/96 a C-191/97, Zb. s. I-2549, ďalej len „rozsudok Deliège", bod 41). Preto sa ani na šport ako taký, ani na športové pravidlá vrátane antidopingových pravidiel nevzťahuje právo Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže. Ak by Súd prvého stupňa predmetnej žalobe vyhovel, poškodil by tak medzinárodný systém boja proti dopingu, čo by ďalej negatívne vplývalo na hodnoty, ktoré športové organizácie presadzujú.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

35 Táto žaloba smerujúca ku zrušeniu rozhodnutia, ktorým bol zamietnutý návrh v rámci konania podľa článkov 81 ES a 82 ES, v podstate nastoľuje otázku, či antidopingová úprava môže byť napadnutá s odvolaním sa na článok 49 ES o slobodnom poskytovaní služieb a aké prípadné dôsledky by z toho vyplynuli vzhľadom na právo Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže.

36 Pre zodpovedanie tejto otázky, od ktorej závisí výsledok konania, ako aj pre zhodnotenie žalobných dôvodov a tvrdení účastníkov je potrebné definovať podstatu a obsah spornej antidopingovej úpravy vo svetle judikatúry Súdneho dvora o uplatňovaní ustanovení Zmluvy ES o hospodárskych slobodách, predovšetkým v oblasti voľného pohybu pracovníkov, slobodného poskytovania služieb a hospodárskej súťaže na športové predpisy.

O uplatnení ustanovení Zmluvy ES o hospodárskych slobodách na športové predpisy

37 Na úvod treba uviesť, že v zmysle judikatúry Súdneho dvora sa právo Spoločenstva vzťahuje v súlade s cieľmi Spoločenstva na šport len do tej miery, v akej ide o hospodársku činnosť v zmysle článku 2 ES (rozsudky Súdneho dvora Walgrave, bod 4; zo 14. júla 1976, Donà, 13/76, Zb. s. 1333, ďalej len „rozsudok Donà", bod 12; Bosman, bod 73; Deliège, bod 41, a z 13. apríla 2000, Lehtonen a Castors Braine, C-176/96, Zb. s. I-2681, ďalej len „rozsudok Lehtonen", bod 32). Na druhej strane Súdny dvor uznal, že šport má v Spoločenstve značný spoločenský význam (rozsudky Bosman, bod 106, a Deliège, bod 41).

38 S touto judikatúrou je v súlade aj vyhlásenie č. 29 o športe pripojené k záverečnému aktu medzivládnej konferencie, ktorá prijala znenie Zmluvy z Amsterdamu, ktoré zdôrazňuje spoločenský význam športu a vyzýva inštitúcie Európskej únie, aby brali zvláštny ohľad na osobitosti amatérskeho športu. Toto vyhlásenie je zlučiteľné s citovanou judikatúrou, keďže sa týka situácií, keď pestovanie športu predstavuje hospodársku činnosť (rozsudok Deliège, bod 42).

39 Ak má športová činnosť charakter práce vykonávanej za odmenu alebo poskytovania služieb za odplatu, vzťahujú sa na ňu ustanovenia článku 39 a nasl. ES alebo článku 49 a nasl. ES (rozsudky Walrave, bod 5; Donà, body 12 a 13, a Bosman, bod 73).

40 Preto sa podľa názoru Súdneho dvora vzťahujú zákazy obsiahnuté v ustanoveniach Zmluvy na pravidlá prijaté v oblasti športu, ktoré sa týkajú hospodárskeho aspektu, ktorý môže mať športová činnosť. V tomto zmysle Súdny dvor rozhodol, že pravidlá o vyplácaní odškodnenia pri prestupe profesionálnych hráčov medzi klubmi (prestupové klauzuly), alebo pravidlá obmedzujúce počet profesionálnych hráčov pochádzajúcich z iných členských štátov, ktorí smú nastúpiť na zápas (pravidlá o zložení klubových mužstiev), alebo stanovujúce rôzne lehoty pre prestupy hráčov pochádzajúcich z iných členských štátov bez toho, že by sa toto obmedzenie zakladalo na objektívnych dôvodoch vyplývajúcich zo športovej činnosti, alebo z rozdielnej situácie hráčov (ustanovenia o lehotách pre prestupy) spadajú do oblasti pôsobnosti Zmluvy a vzťahujú sa na nich zákazy tam uvedené (pozri rozsudky Bosman, body 114 a 137; Lehtonen, bod 60, a rozsudok Súdneho dvora z 8. mája 2003, Deutscher Handballbund, C-438/00, Zb. s. I-4135, ďalej len „rozsudok Kolpak", body 56 až 58).

41 Naopak, zákazy obsiahnuté v týchto ustanoveniach Zmluvy sa netýkajú výlučne športových pravidiel, t. j. pravidiel, ktoré sa vzťahujú výhradne na športové otázky ako také, a preto sa netýkajú hospodárskej činnosti (rozsudok Walrave, bod 8). Takéto pravidlá o charaktere a osobitnom rámci športovej činnosti sú nevyhnutné pre organizáciu a priebeh športových súťaží a nemôžu sa považovať za obmedzenie ustanovení práva Spoločenstva o voľnom pohybe pracovníkov a slobodnom poskytovaní služieb. V tejto súvislosti bolo rozhodnuté, že pravidlá o zložení národných mužstiev (rozsudky Walrave, bod 8, a Donà, bod 14) ako aj pravidlá, na základe ktorých si športové zväzy môžu určiť tých zo svojich členov, ktorí majú právo zúčastniť sa na medzinárodných súťažiach vysokej úrovne (rozsudok Deliège, bod 64) predstavujú výlučne športové pravidlá, a preto sa na ne nevzťahujú články 39 ES a 49 ES. Medzi tieto „pravidlá hry" v úzkom zmysle patria napríklad aj pravidlá o dĺžke zápasu a počte hráčov na ihrisku, keďže šport nemôže existovať a fungovať

bez jasných pravidiel. Toto obmedzenie oblasti pôsobnosti uvedených ustanovení Zmluvy však platí len v medziach daných jeho účelom (rozsudky Walrave, bod 9; Donà, bod 15; Bosman, body 76 a 127; Deliège, bod 43, a Lehtonen, bod 34).

42 Treba povedať, že Súdny dvor sa nemusel vyjadriť vo vyššie uvedených rozsudkoch k použitiu ustanovení práva Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže na predmetné športové pravidlá (pozri k tomu rozsudky Bosman, bod 138; Deliège, body 36 až 40, a Lehtonen, bod 28). Zásady obsiahnuté v judikatúre o uplatnení ustanovení práva Spoločenstva o voľnom pohybe osôb a služieb na športovú úpravu sú takisto platné na ustanovenia Zmluvy o hospodárskej súťaži. Skutočnosť, že výlučne športová úprava nesúvisí s hospodárskou činnosťou, a preto podľa Súdneho dvora nepatrí do oblasti pôsobnosti článkov 39 ES a 49 ES, totiž takisto znamená, že sa netýka ani vzťahov v oblasti hospodárskej súťaže, a preto ani nepatrí do oblasti pôsobnosti článkov 81 ES a 82 ES. Naopak, úprava, ktorá bola síce prijatá v oblasti športu, ale ktorá má okrem športového aj hospodársky aspekt spojený so športom, patrí do oblasti pôsobnosti nielen článkov 39 ES a 49 ES, ale aj článkov 81 ES a 82 ES a môže prípadne predstavovať obmedzenie slobôd zaručených týmito ustanoveniami (pozri k tomu návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Lenz vo veci Bosman, Zb. s. I-4930, body 253 až 286, a osobitne body 262, 277 a 278; návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Cosmas vo veci Deliège, Zb. s. I-2553, body 103 až 112, a návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Alber vo veci Lehtonen, Zb. s. I-2685, body 110 až 115) a môžu byť predmetom konania podľa článkov 81 ES a 82 ES.

43 Povahu antidopingovej úpravy a sporných antidopingových predpisov preto treba určiť vo svetle týchto úvah.

O povahe sporných antidopingových pravidiel

44 Treba zdôrazniť, že aj keď je pravdou, že vrcholový šport sa do veľkej miery stal hospodárskou činnosťou, boj proti dopingu nesleduje žiadny ekonomický cieľ. Cieľom boja proti dopingu je predovšetkým zachovať športového ducha (fair play), bez čoho nemožno hovoriť o športe, či už amatérskom alebo profesionálnom. Tento čisto spoločenský cieľ sám osebe zdôvodňuje boj proti dopingu. Na druhom mieste, keďže dopingové látky majú určité negatívne fyziologické následky, tento boj je zameraný aj na ochranu zdravia športovcov. Preto je zákaz dopingu ako výraz požiadavky fair play jedným z prvých pravidiel športu.

45 Treba zdôrazniť aj to, že športový výkon je vo svojej podstate bezodplatný, nie ekonomický čin, aj keď ho športovec robí v rámci profesionálnej športovej aktivity. Inými slovami, zákaz dopingu a antidopingové predpisy sa vzťahujú výlučne na nehospodársky aspekt športu, ktorý je pritom jeho podstatou, a to aj v prípade profesionálnych športovcov.

46 Tieto úvahy našli svoju odozvu v Akčnom pláne Spoločenstva pre boj proti dopingu z 1. decembra 1999 [KOM(1999) 643 v konečnom znení], podľa ktorého „doping odporuje športu a hodnotám, ktoré šport tradične predstavuje", v pracovnom dokumente Komisie z 29. septembra 1998 s názvom „Vývoj a perspektívy činnosti Spoločenstva v oblasti športu", kde sa uvádza, že „šport ovplyvňuje morálku spoločnosti" prostredníctvom „hodnôt spájaných s ‚fair play', solidaritou, čestným súťažením [a] tímovým duchom", a v správe Komisie o zachovaní súčasnej štruktúry športu a zachovaní spoločenskej funkcie športu v rámci Spoločenstva predloženej Európskej rade 10. decembra 1999 [KOM(1999) 644 v konečnom znení, nazývanej aj ako „helsinská správa"] sa uvádza, že „pravidlá vlastné športu sú predovšetkým ‚pravidlá hry'" a „cieľom týchto pravidiel nie je obmedziť hospodársku súťaž".

47 Vzhľadom na vyššie uvedené je možné konštatovať, že zákaz dopingu sa zakladá výlučne na športových dôvodoch, a preto sú mu cudzie akékoľvek ekonomické úvahy. Vo svetle judikatúry a argumentov uvedených v bodoch 37 až 42 vyššie z tohto záveru vyplýva, že takisto ako pravidlá skúmané Súdnym dvorom v rozsudkoch Walrave, Donà a Deliège, ani pravidlá boja proti dopingu nepatria do oblasti pôsobnosti ustanovení Zmluvy o hospodárskych slobodách, a najmä nie článkov 49 ES, 81 ES a 82 ES. Antidopingové pravidlá sú spojené so športom ako takým.

48 V tejto veci Súdny dvor usudzuje, že totožný záver platí aj pre spornú antidopingovú úpravu.

49 Na jednej strane je nesporná skutočnosť, že sporná antidopingová úprava nesleduje žiadny diskriminačný cieľ. Žalobcovia netvrdili, že prahová hodnota uvedená v bode 3 vyššie by sa uplatnila selektívne na niektorých športovcov alebo na niektoré skupiny športovcov, aby ich vylúčili zo súťaží. v prípade takejto diskriminácie by sa na predmetné predpisy nemohlo uplatniť obmedzenie oblasti pôsobnosti ustanovení Zmluvy o hospodárskych slobodách, ktoré Súdny dvor uznáva v prípade výlučne športových predpisov (rozsudok Walrave, bod 9). Toto obmedzenie by vybočilo z medzí kladených jeho vlastným cieľom, čím je „čestné súťaženie a ostatné športové ideály" (návrh, ktorý predniesol generálny advokát Cosmas vo veci Deliège, už citovaný, body 50 a 74). Takéto predpisy by sa preto nemohli vyňať z oblasti pôsobnosti ustanovení Zmluvy o hospodárskych slobodách, a preto by mohlo nastať porušenie týchto slobôd, pričom Komisia by bola príslušná vysloviť existenciu takéhoto porušenia a uložiť zaň sankciu v rámci konania podľa článkov 81 ES a 82 ES, ak by predmetné predpisy boli v rozpore s predpismi o ochrane hospodárskej súťaže.

50 Na druhej strane sa podľa názoru Súdneho dvora nedá súhlasiť s argumentmi žalobcov, ktorými sa snažia spochybniť výlučne športový charakter antidopingovej úpravy, a to na základe dvoch prístupov.

51 Na základe prvého prístupu žalobcovia tvrdia, že sporná antidopingová úprava zasahuje do ich hospodárskych slobôd, keďže im spôsobuje ekonomické dopady.

52 Táto argumentácia, v zmysle ktorej určitá úprava nemôže mať výlučne športový charakter, ak spôsobuje ekonomické následky, je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora.

53 Spor totiž vznikne práve vtedy, keď po prvé športová úprava má ekonomické dôsledky alebo, po druhé, túto úpravu považujú niektorí športovci za neprimerane obmedzujúcu, v takomto prípade vznikne aj otázka, či táto úprava má výlučne športový charakter (ako predpisy, v súvislosti s ktorými sa viedol spor vo veciach Walrave, Deliège a Donà) alebo upravuje ekonomický rozmer športu (ako úprava, v súvislosti s ktorou sa viedol spor vo veciach Bosman, Lehtonen a Kolpak).

54 Žalobcovia, vychádzajúc z tohto istého prístupu, uviedli počas ústnej časti konania, že sporná antidopingová úprava mala porušovať hospodárske slobody športovcov zaručených v Zmluve, pretože bola neprimerane obmedzujúca. Inými slovami, táto úprava síce nebola diskriminačná, ale prostredníctvom a z dôvodu svojho neprimeraného charakteru sa stala niečím iným ako antidopingovou úpravou, a tým stratila svoj výlučne športový charakter.

55 S touto argumentáciou sa nemožno stotožniť. Je nepochybné, že sporné antidopingové predpisy sú antidopingovými ustanoveniami z dôvodu ich povahy. Nesledujú žiadny diskriminačný cieľ. Preto údajná neprimeranosť týchto pravidiel nemá za následok, že by stratili svoj výlučne športový charakter a ich legalita by sa stala závislou od hodnotenia podľa ekonomických kritérií z oblasti práva

hospodárskej súťaže. To platí pod podmienkou, že sú zachované medze cieľa, ktorý sledujú, čím je boj proti dopingu, a zachovanie športového ducha. Aj samotní žalobcovia mimochodom uznávajú, že tento cieľ je legitímny.

56 Na základe druhého prístupu uviedli žalobcovia vo svojej žalobe, že sporná antidopingová úprava sa nezakladá iba na čisto altruistických a zdravotných dôvodoch, ale aj na ekonomických úvahách MOV, konkrétne na v zásade legitímnej snahe zabrániť tomu, aby sa ekonomický potenciál olympijských hier znížil z dôvodu dopingových škandálov. Pokiaľ toto tvrdenie smeruje k spochybneniu výlučne športového charakteru spornej antidopingovej úpravy, treba ho zamietnuť.

57 Skutočnosť, že pri prijatí spornej antidopingovej úpravy sa MOV mohol eventuálne snažiť o zachovanie ekonomického potenciálu olympijských hier, čo je aj podľa samotných žalobcov legitímne, ešte samo osebe neznamená, že táto úprava by stratila svoj výlučne športový charakter.

58 Aj keby bolo dokázané, čo dokázané nie je, že MOV konal výlučne vo vlastnom hospodárskom záujme, je stále predstaviteľné, že ako prahovú hodnotu určil vedecky najfundovanejšiu hodnotu. Dá sa predstaviť, že hospodárskym záujmom MOV je prijať takú antidopingovú úpravu, ktorá je z vedeckého pohľadu čo najpresnejšia, aby sa dosiahla čo najlepšia úroveň športových súťaží, a tým aj čo najväčší záujem médií, a aby sa zabránilo škandálom pre systematické vylučovanie nevinných športovcov.

59 Z toho vyplýva, že argument žalobcov, podľa ktorého by bolo určenie údajne veľmi nízkej prahovej hodnoty v hospodárskom záujme MOV, nevysvetľuje situáciu ani nie je presvedčivý, a preto ho treba zamietnuť.

60 Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie, Súd prvého stupňa zastáva názor, že záver Komisie uvedený v bode 72 tohto rozhodnutia, podľa ktorého „na predmetné predpisy a praktiky sa nevzťahuje zákaz uvedený v článkoch 81 [ES] a 82 [ES]" je správny.

61 Pred prijatím tohto záveru Komisia uviedla v bode 40 napadnutého rozhodnutia, že pre posúdenie zlučiteľnosti sporných antidopingových predpisov s článkom 81 ES je potrebné preskúmať, či účelom alebo následkom uplatňovania týchto predpisov v danom právnom a ekonomickom kontexte je obmedzenie hospodárskej súťaže. Výsledkom tohto preskúmania bolo zistenie, že cieľom týchto predpisov nie je obmedzenie hospodárskej súťaže. Podľa Komisie ide o predpisy určené výlučne pre boj proti dopingu, ktorých jediným cieľom je identifikovať a sankcionovať športovcov, ktorých správanie je v rozpore s ich záväzkami o požívaní zakázaných látok a používaní zakázaných metód (bod 41 napadnutého rozhodnutia). V súvislosti s dopadmi na hospodársku súťaž Komisia usúdila, že sporné antidopingové predpisy síce môžu obmedziť slobodu športovca, toto obmedzenie však nepredstavuje nutne obmedzenie hospodárskej súťaže v zmysle článku 81 ES, lebo môže byť potrebnou súčasťou organizácie a priebehu športových súťaží (bod 42 napadnutého rozhodnutia). V ďalšej časti napadnutého rozhodnutia prichádza Komisia na základe analýzy rozsudku Wouters k záveru, že sporné antidopingové predpisy sú úzko späté s priebehom športových súťaží, sú potrebné pre účinný boj proti dopingu a obmedzenie slobody športovcov neprekračuje medze toho, čo je potrebné pre dosiahnutie tohto cieľa. V dôsledku toho sa podľa názoru Komisie zákaz uvedený v článku 81 ES nevzťahuje na tieto predpisy (bod 55 napadnutého rozhodnutia).

62 Počas pojednávania Komisia uviedla na otázku Súdu prvého stupňa, že napadnuté rozhodnutie sa zakladá na rozsudkoch Walrave, Donà a Deliège citovaných v bodoch 37 a 41 vyššie, t. j. na argumente, že sporná antidopingová úprava má výlučne športový charakter. Komisia dodala, že aj keď skúmala spornú antidopingovú úpravu, ktorá má výlučne športový charakter, z hľadiska práva hospodárskej súťaže použijúc metódu analýzy z rozsudku Wouters, robila tak iba „subsidiárne",

respektíve „nadbytočne". Komisia sa totiž chcela predovšetkým presvedčiť, či sporná antidopingová úprava nebola diskriminačná.

63 V súvislosti s posledným bodom Súd prvého stupňa opakovane zdôrazňuje, že v žalobe sa vôbec nenamietal diskriminačný charakter spornej antidopingovej úpravy. Naopak, bolo nesporné, že sa uplatňovala na každého športovca. Táto nesporná skutočnosť je takisto základom napadnutého rozhodnutia, ktoré sa o nej zmieňuje v bode 50.

64 V rámci širšej otázky preskúmania spornej antidopingovej úpravy z pohľadu práva hospodárskej súťaže Komisiou, čo sama Komisia označila za subsidiárny až nadbytočný krok, sa Súd prvého stupňa domnieva, že toto preskúmanie nebolo potrebné, keďže ide o úpravu výlučne športového charakteru v súlade s rozsudkami Walrave, Donà a Deliège.

65 Naopak, treba uviesť, že prejednávaný prípad sa odlišuje od veci, v ktorej bol vynesený rozsudok Wouters. Vo veci Wouters bola sporná úprava, ktorá sa týkala trhového správania sa — vytvárania sietí medzi advokátmi a účtovníkmi — a upravovala činnosť advokátov, čo je svojou podstatou hospodárska činnosť. Na rozdiel od toho sporná úprava v prejednávanom prípade sa týka takého správania sa — dopingu — ktoré sa nemôže považovať za trhové bez toho, že by bola spochybnená podstata športu a vzťahuje sa na takú činnosť, konkrétne pestovanie športu, ktorej sú z dôvodu jej podstaty cudzie ekonomické úvahy, ako sa uvádza aj v bode 45 vyššie.

66 Súd prvého stupňa zastáva názor, že odkaz na metódu analýzy z rozsudku Wouters nemôže spochybniť záver Komisie uvedený v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého sporná antidopingová úprava nespadá do rámca pôsobnosti článkov 81 ES a 82 ES, pokiaľ sa tento záver zakladá s konečnou platnosťou na argumente, že sporná antidopingová úprava má výlučne športový charakter.

67 Z výlučne športového charakteru spornej antidopingovej úpravy vyplýva, že jej spochybnením žalobcovia napádajú športové pravidlá, v prípade ktorých sú príslušné orgány pre riešenie športových sporov. V tomto ohľade Súd prvého stupňa pripomína, že žalobcom boli prístupné opravné prostriedky, ktoré však sčasti nevyužili. Nenapadli totiž rozhodcovský nález ASDŠ z 23. mája 2001 na švajčiarskom spolkovom súde.

68 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy Súd prvého stupňa konštatuje, že tri žalobné dôvody žalobcov uvádzané na podporu tejto žaloby sú neopodstatnené. Prvé dva žalobné dôvody, ktoré sa týkajú zjavného pochybenia pri posúdení, ktorého sa mala dopustiť Komisia pri posudzovaní MOV ako podniku na účely uplatnenia kritérií odvodených z rozsudku Wouters, sa zakladajú na mylnom predpoklade, podľa ktorého sa na spornú antidopingovú úpravu vzťahuje právna úprava hospodárskej súťaže. Tretí žalobný dôvod týkajúci sa zjavného pochybenia pri posúdení Komisiou pri uplatnení článku 49 ES sa zakladá na mylnom predpoklade, že toto ustanovenie sa vzťahuje na spornú antidopingovú úpravu. Tieto žalobné dôvody treba preto zamietnuť bez potreby ich ďalšieho skúmania.

69 V dôsledku toho treba žalobu zamietnuť ako nedôvodnú bez toho, aby potrebné vyhovieť návrhu žalobcov na vypočutie dvoch vedeckých expertov ako svedkov.

O trovách

70 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobcovia nemali vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ich na náhradu trov konania v súlade s návrhom žalovanej. Podľa článku 87 ods. 4 prvého pododseku rokovacieho poriadku členské štáty, ktoré vstúpili do konania, znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (štvrtá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1) **Žaloba sa zamieta.**

2) **Žalobcovia znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinní nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Komisii.**

3) **Fínska republika znáša svoje vlastné trovy konania.**

Legal Tiili Vilaras

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 30. septembra 2004.

Tajomník

H. Jung

Predseda komory

H. Legal